

กรณีการลาป่วยและลากิจ แต่ผู้บังคับบัญชาไม่อนุญาตให้ลา

กลุ่มงานวินัยและนิติการ

กลุ่มบริหารงานบุคคล สพป.อุทัยธานี เขต ๒

สำหรับบทความ/สารกฎหมายน่ารู้ ฉบับนี้จะขอนำเสนอกรณีเกี่ยวกับการเจ็บป่วยของข้าราชการและได้ใช้สิทธิลาป่วยและกรณีการลากิจ แต่ผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นผู้มีอำนาจไม่อนุญาตให้ลา เนื่องจากไม่เชื่อหลักฐานใบรับรองแพทย์ที่ยื่นประกอบใบลาป่วยและไม่มีเหตุผลในการลา

เรื่องราวในคดีนี้เกิดขึ้นเมื่อนายตะวันข้าราชการครู ขอลาหยุดงานเพราะอาการปวดศีรษะและอ่อนเพลียเป็นเวลา ๔ วัน และได้ยื่นใบลาต่อผู้อำนวยการโรงเรียนในวันที่มาทำงาน แต่ผู้อำนวยการโรงเรียนไม่เชื่อว่านายตะวันป่วยจริง จึงให้นำใบรับรองแพทย์ของโรงพยาบาลของรัฐมาประกอบใบลาป่วยภายในวันรุ่งขึ้น แต่เนื่องจากนายตะวันเข้ารับการรักษาที่คลินิกเอกชนและสถานีนามัย จึงได้นำใบรับรองแพทย์ของคลินิกเอกชนและใบรับรองการลาป่วยของหัวหน้าสถานีนามัยมาแสดง แต่ผู้อำนวยการโรงเรียนเห็นว่าใบรับรองแพทย์ที่นำมายื่นไม่เป็นไปตามที่ตนเองร้องขอ จึงถือว่านายตะวันขาดราชการ

ต่อมานายตะวันได้ยื่นใบลาอีก ๒ วัน เนื่องจากตำรวจจับกุมบุตรชาย และได้แจ้งให้นายตะวันเตรียมหลักทรัพย์ประกันตัว โดยได้ฝากใบลาอีกไว้กับนักการภารโรงเพื่อเสนอต่อผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่ออนุญาตต่อไป แต่ผู้อำนวยการโรงเรียนไม่อนุญาตให้ลาอีกเพราะไม่สามารถสอบถามเหตุผลได้และถือว่านายตะวันขาดราชการ จากนั้นได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยและมีคำสั่งลงโทษทางวินัยไม่เลื่อนขึ้นเงินเดือนในปีงบประมาณนั้น และเรียกเงินคืนในวันที่ขาดราชการรวม ๖ วัน

เรื่องที่ ๑ การที่ผู้อำนวยการโรงเรียนไม่รับเอกสารประกอบใบลาป่วย เนื่องจากไม่ใช่ใบรับรองแพทย์ของโรงพยาบาลของรัฐเป็นการกระทำที่ขัดด้วยกฎหมายหรือไม่ โดยข้อ ๑๗ ของระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดสาระสำคัญว่า การลาป่วยให้เสนอใบลาต่อผู้บังคับบัญชาในวันลาเว้นแต่ในกรณีจำเป็นจะเสนอหรือจัดส่งใบลาในวันแรกที่มาปฏิบัติราชการ โดยผู้มีอำนาจอาจจะสั่งให้มีใบรับรองแพทย์ซึ่งเป็นผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม หรือสั่งให้ผู้ลาไปรับการตรวจจากแพทย์ของทางราชการเพื่อประกอบการพิจารณาอนุญาตก็ได้

ประเด็นนี้ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อผู้บังคับบัญชาเห็นว่า ใบรับรองแพทย์ที่นายตะวันนำมายื่นขาดความน่าเชื่อถือก็ชอบที่จะสั่งให้นายตะวันใช้ใบรับรองแพทย์ซึ่งผู้บังคับบัญชาเห็นชอบแทน หรือสั่งให้ไปรับการตรวจจากแพทย์ของทางราชการ เมื่อนายตะวันยื่นใบลาป่วยพร้อมหลักฐานการรับรองการป่วยถึง ๒ ฉบับ ๒ สถานที่ แสดงว่านายตะวันเป็นผู้ป่วยจริง และใบรับรองแพทย์ที่นำมายื่นไม่ปรากฏว่าเป็นเอกสารเท็จ จะถือว่านายตะวันละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรไม่ได้ การที่ผู้บังคับบัญชาปฏิเสธไม่รับหลักฐานใบรับรองแพทย์และมีคำสั่งไม่อนุญาตการลาป่วย จึงเป็นการใช้ดุลพินิจไม่ชอบ

เรื่องที่ ๒ การที่ผู้อำนวยการโรงเรียนไม่อนุญาตให้นายตะวันลาป่วยเป็นการใช้ดุลพินิจโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ โดยข้อ ๑๙ วรรคหนึ่ง ของระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดสาระสำคัญว่า ข้าราชการซึ่งประสงค์จะลาบางส่วนตัวจะหยุดราชการได้เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว เว้นแต่มีเหตุจำเป็นไม่สามารถรอรับอนุญาตได้ทันจะเสนอหรือจัดส่งใบลาพร้อมระบุเหตุจำเป็นไว้แล้วหยุดราชการไปก่อนก็ได้ แต่จะต้องชี้แจงเหตุผลให้ผู้มีอำนาจอนุญาตทราบโดยเร็ว

/ศาลปกครอง...

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า นายตะวันมีเหตุจำเป็นต้องลาจิส่วนตัวและมีเหตุพิเศษที่ไม่อาจยื่นใบลาจิส่วนตัวและรอรับคำสั่งอนุญาตการลาจากผู้บังคับบัญชาก่อนหยุดราชการการได้ แต่ก็ได้พยายามดำเนินการตามระเบียบ โดยรอผู้บังคับบัญชานุมัติและจัดส่งใบลาพร้อมระบุเหตุผลความจำเป็นแล้ว ทั้งผู้เสนอใบลาแทนก็ได้ชี้แจงข้อเท็จจริง และคณะตุรุมรวมทั้งกรรมการโรงเรียนต่างก็รู้ถึงเหตุผลของการลาจิส่วนตัว โดยยื่นหนังสือรับรองการติดต่อราชการของผู้กำกับสถานีตำรวจไว้ด้วย ดังนั้น จะถือว่านายตะวันละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรไม่ได้ การที่ผู้บังคับบัญชาไม่อนุญาตให้ลาจิส่วนตัว จึงเป็นการใช้ดุลพินิจโดยไม่ชอบเช่นกัน (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๔๓/๒๕๕๕)

หนังสือพิมพ์บ้านเมือง คอลัมน์คดีปกครอง ฉบับวันเสาร์ที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖